

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายเสรี โค้วไล่
๒. เลขประจำตัวประชาชน
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๕๑๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
โทรศัพท์ : ๐๙๕๒๖๑๕๔๖๙ Facebook : เสรี โค้วไล่ Line๑ : ๐๙๕๒๖๑๕๔๖๙
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๑๔
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี
สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
คณะ/สาขาวิชา วิทยาการคอมพิวเตอร์
๖. อาชีพปัจจุบัน
☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ ค่าขาย/คุมเครื่องคาราโอเกะ
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๑๒๐,๐๐๐ บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก : พืชผัก
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๖ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
๒.๑ เกษตรอัจฉริยะ

๒.๒ ปลุกผักผสมผสาน

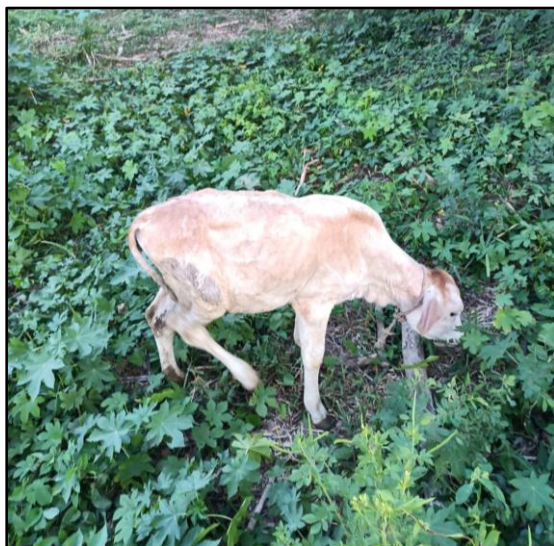

๒.๓ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ไช้รับน้ำอ้อย น้ำอ้อย น้ำซ่า น้ำมะม่วงหวานมะนาวโห่

๒.๔ ปศุสัตว์ ได้แก่ เลี้ยงไก่ไข่อารมณ์ดี ไก่พันธุ์เขี้ยวห้วยทราย และเลี้ยงวัว

๒.๕ การทำน้ำหมัก/ปุ๋ยหมัก

๒.๖ การทำดินปลูก (ดินผสม)

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๔ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๓.๑ การผลิตน้ำหมักชีวภาพและการปรุงดินและปุ๋ยหมัก

๓.๒ ระบบน้ำและโรงเรือนอัจฉริยะ

๓.๓ การจัดการพื้นที่โดยวิธีการเกษตรผสมผสานและเกษตรทฤษฎีใหม่

๓.๔ การทำปศุสัตว์ (ไก่ไข่อารมณ์ดี)

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑) การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพในการลดต้นทุนการผลิต
- ๒) การผลิตพืช ตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP)
- ๓) การทำเกษตรอินทรีย์แบบ PGS (Participatory Guarantee Systems) (ระบบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม)

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑) การประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) การจัดทำบัญชีครัวเรือน บัญชีฟาร์ม

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑) การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าโดยใช้ระบบโรงเรือนและระบบน้ำอัจฉริยะ
- ๒) การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

การผลิตพืชตามระบบเกษตรอินทรีย์

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเกษตรกรจำนวนมากประสบปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นจากการพึ่งพาสารเคมีและปุ๋ยเคมี อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค แนวทางการทำเกษตรอินทรีย์จึงเป็นทางเลือกที่ยั่งยืน ช่วยลดต้นทุน เพิ่มคุณภาพผลผลิตและตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน การจัดอบรมหลักสูตรนี้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และสร้างแรงบันดาลใจให้เกษตรกรและผู้สนใจสามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในพื้นที่ของตนเองและพัฒนาเป็นอาชีพที่ยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
- ๒.๒ เพื่อเสริมทักษะการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การใช้สารชีวภัณฑ์ และการจัดการฟาร์มอินทรีย์
- ๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต
- ๒.๔ เพื่อสร้างเครือข่ายเกษตรอินทรีย์และช่องทางการตลาดที่ยั่งยืน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรในชุมชน และเกษตรกรผู้สนใจ

๔. ระยะเวลาและสถานที่

ระยะเวลา ๓ วัน ณ ศพก.อำเภอท่ายาง ตำบลท่าค้อย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

๕. เนื้อหาหลักสูตร

วันที่ ๑ : ความรู้พื้นฐานเกษตรอินทรีย์และการจัดการดิน

- ความหมายและหลักการเกษตรอินทรีย์
- มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
- การจัดการดินและน้ำ
- การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก น้ำหมักชีวภาพ

วันที่ ๒ : การพืชอินทรีย์และการจัดการศัตรูพืช

- การเลือกพันธุ์พืชและการจัดการแปลงปลูก
- การใช้สมุนไพรและชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- การควบคุมวัชพืชแบบไม่ใช้สารเคมี
- การทำสารสกัดสมุนไพร

วันที่ ๓ : การบริหารจัดการฟาร์มและการตลาด

- การออกแบบระบบฟาร์มเกษตรอินทรีย์
- การปลูกพืชหมุนเวียนและพืชร่วม
- การแปรรูปเบื้องต้น
- การตลาดและมาตรฐานการรับรอง

๖. รูปแบบการถ่ายทอด

๖.๑ การบรรยายให้ความรู้ (Lecture)

๖.๒ การเสวนาและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Discussion)

๖.๓ การสาธิต (Demonstration)

๖.๔ การฝึกปฏิบัติจริง (Workshop)

๖.๕ การศึกษาดูงาน (Field trip)

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ ผู้เข้าอบรมมีความรู้และทักษะด้านการทำเกษตรอินทรีย์ สามารถนำไปใช้ได้จริง

๗.๒ เกษตรกรลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน

๗.๓ ชุมชนมีเครือข่ายเกษตรอินทรีย์และแนวทางการตลาดที่ยั่งยืน

๗.๔ สนับสนุนการพัฒนาการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๘. วิธีประเมินผล

๘.๑ แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม

๘.๒ การประเมินจากการลงมือปฏิบัติจริง

๘.๓ การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ มีสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนร่วมกับคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วยส่วนราชการในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภาควิชาการศึกษาศึกษา และภาคเอกชน และจะมีการทบทวนทุกปี

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี ได้ให้ประธาน ศพก. อำเภอยาย่าง เข้าร่วมการจัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็น รับฟังปัญหา ความต้องการ ความคาดหวังจากผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และรับฟังข้อเสนอ ข้อวิจารณ์ (ร่าง) แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ เพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี ฉบับทบทวน เมื่อวันศุกร์ ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี อำเภอยาย่าง จังหวัดเพชรบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๖๐ ราย

ประธาน ศพก.อำเภอยาย่าง ได้นำเสนอในเรื่องของการพัฒนาด้านการเกษตร ดังนี้

๑. ขอสนับสนุนในเรื่องของการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง เพื่อตอบโจทย์เมืองสร้างสรรค์ด้านอาหาร และควรกำหนดเป้าหมายในแผนพัฒนาฯ ที่ชัดเจนเพิ่มขึ้นปีละ ๑๐๐ ราย

๒. ตลาดนำการผลิต จะสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ ต้องมีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง มีฐานข้อมูลที่ต้องการและมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน

๓. การพัฒนาตลาดเกษตรกร เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และตลาดออนไลน์

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.อำเภอท่ายาง เนื่องจากมีการเปลี่ยน ศพก.อำเภอท่ายาง ใหม่ จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนดังกล่าวในเวทีการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘ ณ ศพก.อำเภอท่ายาง เลขที่ ๕๑๙ บ้านท่าค้อย หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าค้อย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี มีสินค้าหลัก คือ พืชผัก ปรุชาน ศพก.อำเภอท่ายาง ได้แก่ นายเสรี โค้วไล่ ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.อำเภอท่ายาง โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอท่ายาง ร่วมกับประธาน ศพก. อำเภอท่ายาง ตามแผนฯ ที่แนบมาพร้อมนี้

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แร้งบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เกษตรกรต้นแบบ นายเสรี โค้วไล่ เริ่มทำการเกษตร เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๓ เริ่มปลูกมะนาวกับกล้วยหอม พื้นที่ประมาณ ๒ ไร่ ได้ศึกษาการทำเกษตรแบบชีวภาพ โดยนำแนวทางการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์มาใช้ แต่มีการใช้สารเคมีเสริมในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช โรคพืช และใช้ยาฆ่าหญ้ากำจัดวัชพืช ผลผลิตที่ได้นำไปจำหน่ายที่ตลาดกลางการเกษตรหนองบัว อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ เริ่มทำการเกษตรแบบอินทรีย์เต็มพื้นที่ ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี ไม่ใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช และไม่ใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืช โดยหันมาใช้ปุ๋ยหมักจากมูลสัตว์ น้ำหมักชีวภาพ สารสกัดจากพืชที่มีฤทธิ์เบื่อเมา สารชีวภัณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งการปรับเปลี่ยนการผลิตจากการทำการเกษตรแบบเคมีเป็นเกษตรอินทรีย์ เพราะทราบถึงอันตรายจากการบริโภคพืชผักผลไม้ที่มีสารพิษตกค้าง และต้องการให้คนในครอบครัวมีผักผลไม้ที่ปลอดภัย จากการควบคุมการผลิตได้เองและส่งต่อถึงผู้บริโภคที่รักสุขภาพ จึงเป็นแรงบันดาลใจในการทำเกษตรแบบอินทรีย์จนถึงปัจจุบัน

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

การทำเกษตรอินทรีย์มีหลายประเด็นที่ท้าทาย ได้แก่

- การทำเกษตรอินทรีย์มักให้ผลผลิตน้อยกว่าการทำเกษตรแบบใช้สารเคมี
- ต้นทุนการผลิตอาจสูงกว่า เนื่องจากต้องใช้เวลาและแรงงานในการจัดการดูแลมากขึ้น รวมถึงอาจต้องลงทุนในอุปกรณ์เฉพาะทาง
- การควบคุมศัตรูพืชและโรคพืชในระบบอินทรีย์อาจทำได้ยากกว่า ทำให้มีความเสี่ยงต่อผลผลิตเกษตรกรต้องมีความรู้และทักษะในการจัดการ
- การใช้สารเคมีในระยะยาวทำให้ดินเสื่อมโทรม การฟื้นฟูสภาพดินต้องใช้เวลาและความพยายาม

- เกษตรกรอาจยังขาดความรู้และทักษะในการจัดการระบบเกษตรอินทรีย์
- การขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐาน เช่น แหล่งน้ำ ระบบชลประทาน และหน่วยงานรับรองมาตรฐาน
- การตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรอาจประสบปัญหาในการเข้าถึงตลาดและกำหนดราคาที่เหมาะสม

เหมาะสม

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

การทำการเกษตร (ผลิตผักอินทรีย์) ศพก.อำเภอท่ายาง มีการปลูกผักแบบแปลงปลูกและแบบโรงเรือนระบบน้ำอัจฉริยะ ซึ่งมีข้อจำกัดในการผลิตที่ต่างกัน โดย การปลูกแบบแปลงปลูก เป็นการปลูกพืชบนพื้นดินที่จัดเตรียมไว้ ซึ่งอาจมีการปรับปรุงดินให้เหมาะสมกับการเพาะปลูก ในขณะที่โรงเรือน เป็นสิ่งก่อสร้างที่มีโครงสร้างและผนังปิดล้อม มีการควบคุมสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช สามารถจำแนกได้ดังนี้

แปลงปลูก

ลักษณะ: การปลูกพืชบนพื้นดินที่เตรียมไว้ เช่น การยกแปลงสูง การปรับปรุงดิน

ข้อดี: ต้นทุนต่ำ ใช้งานง่าย เหมาะสำหรับพื้นที่ที่มีอยู่แล้ว

ข้อจำกัด: ควบคุมสภาพแวดล้อมได้น้อยกว่า เช่น อุณหภูมิ แสง ความชื้น และอาจมีความเสี่ยงจาก

ศัตรูพืชและสภาพอากาศ

โรงเรือน

ลักษณะ: สิ่งก่อสร้างที่มีโครงสร้างและผนังปิดล้อม เพื่อควบคุมสภาพแวดล้อม

ข้อดี: ควบคุมสภาพแวดล้อมได้ดี ทำให้สามารถปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี แม้ในสภาพอากาศที่ไม่เหมาะสม และยังสามารถป้องกันศัตรูพืชได้ดีขึ้น

ข้อจำกัด: ต้นทุนสูงกว่า และต้องมีการดูแลจัดการที่มากกว่า

สรุป: แปลงปลูกเหมาะสำหรับผู้ที่ไม่มีพื้นที่เพียงพอและต้องการต้นทุนที่ต่ำกว่า แต่โรงเรือนเหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการควบคุมสภาพแวดล้อมในการปลูกพืชอย่างละเอียด และต้องการผลผลิตที่มีคุณภาพสม่ำเสมอ

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

การผลิตผักอินทรีย์แบบแปลงปลูกและการผลิตผักอินทรีย์ในโรงเรือนโดยใช้ระบบน้ำอัจฉริยะ ดังนี้

- การผลิตผักอินทรีย์แบบแปลงปลูก เป็นการผลิตผักแบบผสมผสานหลากหลายชนิด แบบสลับร่องปลูกหมุนเวียนกันไปตามฤดูกาล เพื่อลดความเสี่ยงจากศัตรูพืชและสภาพอากาศ

- การผลิตผักอินทรีย์ในโรงเรือนโดยใช้ระบบน้ำอัจฉริยะ เป็นการประยุกต์จากการปลูกผักอินทรีย์แบบแปลงปลูกมาปลูกในโรงเรือนโดยใช้ระบบน้ำอัจฉริยะ สำหรับพืชผักที่ต้องผลิตส่งให้กับผู้บริโภคตลอดทั้งปี ซึ่งสามารถควบคุมสภาพแวดล้อมได้ดี ทำให้ปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี แม้ในสภาพอากาศที่ไม่เหมาะสม และยังสามารถป้องกันศัตรูพืชได้ดี

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงจากใบทองหลาง เป็นวิธีที่ได้รับความนิยมในการขยายเชื้อจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเกษตรกรอินทรีย์ ซึ่งสามารถทำได้ง่าย ๆ โดยใช้ใบทองหลางสด จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงที่ได้จากใบทองหลางมีประโยชน์หลายประการ เช่น ช่วยปลดปล่อยธาตุอาหาร ตรึงไนโตรเจน ช่วยให้พืชแข็งแรง และรักษาโรครากเน่าโคนเน่า

วิธีการทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงจากใบทองหลาง

๑. เตรียมใบทองหลาง โดยใช้ใบทองหลางสด (เช่น ใบทองหลางน้ำ สายพันธุ์ก้านแดงมีหนาม) จำนวน ๒๕ กรัม (๒๕ ใบ)
๒. เตรียมขวด ขนาด ๑.๕ ลิตร ใส่ น้ำสะอาด ๑ ลิตร
๓. ฉีกใบทองหลางใส่ในขวดที่ใส่น้ำสะอาดเตรียมไว้
๔. ใส่หัวเชื้อจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงจากใบทองหลาง ๒๐๐ - ๓๐๐ ซีซี
๕. เขย่าส่วนผสมให้เข้ากัน คลายฝาขวดเล็กน้อย
๖. นำไปตั้งไว้ในที่ร่มมีแสงรำไร ประมาณ ๕-๗ วัน
๗. พอน้ำมีสีแดงสดใสพร้อมนำไปใช้ได้ โดยผสมจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงจากใบทองหลางที่ได้กับน้ำประโยชน์ของจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง
 ๑. ช่วยปลดปล่อยธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช
 ๒. ช่วยตรึงไนโตรเจนจากอากาศ ทำให้พืชได้รับไนโตรเจนเพิ่มขึ้น
 ๓. ช่วยบำบัดน้ำเสีย ลดกลิ่นเหม็น และเพิ่มจุลินทรีย์ดีในน้ำ
 ๔. ช่วยรักษาและป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าในพืช
 ๕. ช่วยให้พืชแข็งแรง โตไว ใบเขียว และใบกรอบ

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑๐ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) มะนาว เล่มอ่อน กล้วยน้ำว่า มะละกอ อ้อยคั้นน้ำ	พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ ไร่ (ไร่-งาน-วา)
๑.๒) พืชผักสวนครัว เช่น ถั่วฝักยาว กระเจี๊ยบเขียว พริก ฯลฯ	พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ ไร่ (ไร่-งาน-วา)
๑.๓) ชมพูเพชรสวรรณ ชมส้มโอ	พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ ไร่ (ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) เลี้ยงไก่	จำนวน ๔๔ ตัว (ตัว)
๓.๒) เลี้ยงวัว	จำนวน ๒ ตัว (ตัว)

๓) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) การแปรรูปน้ำผัก ผลไม้	จำนวน ๑๐๐ ขวด/วัน
๔.๒) ไซรัปอ้อยเลมอน	จำนวน ๑๐๐ ขวด/เดือน

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า พืชผัก มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) เมล็ดพันธุ์ผัก เช่น ถั่วฝักยาว คะน้า กวางตุ้ง ผักบุ้ง	เป็นเงิน ๑,๐๖๐ บาท/ไร่
๑.๒) ค่าทำแปลง (น้ำมันเบนซิน)	เป็นเงิน ๗๕๐ บาท/ไร่
๑.๓) ขุยมะพร้าว	เป็นเงิน ๒๔๐ บาท/ไร่
๑.๔) ค่าไฟฟ้า	เป็นเงิน ๖๐๐ บาท/ไร่
๑.๕) ไม้รวก (ค้ายัน/ทำค้ำ)	เป็นเงิน ๒๐๐ บาท/ไร่
๑.๖) เชือก	เป็นเงิน ๑๘๐ บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๓,๐๓๐ บาท/ไร่
รายได้	๒๘๘,๘๐๐ บาท/ปี

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

- ๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ไข่ไก่ กวางตุ้ง ผักบุ้ง
เฉลี่ยรายได้วันละ ๑,๐๐๐ บาท/วัน
- ๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ มะละกอ หน่อไม้
เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๑,๐๐๐ บาท/สัปดาห์
- ๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ส้มโอ
เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๒,๔๐๐ บาท/เดือน
- ๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ กลั้วน้ำว่าว ชมพูเพชรสุวรรณ
เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

- ๑) การทำเกษตรอินทรีย์ปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค เพราะงดการใช้สารเคมีทุกชนิด
- ๒) ลดต้นทุนจากการซื้อปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลงที่มีราคาสูง
- ๓) ดินและน้ำกลับมาอุดมสมบูรณ์ ลดการเสื่อมสภาพของดิน ลดมลพิษทางดิน น้ำ อากาศ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศดินสู่สมดุล
- ๔) หมุนเวียนทรัพยากรจากธรรมชาติที่เหลือทิ้งกลับมาใช้โดยไม่สูญเสียประโยชน์ เช่น มูลสัตว์ เศษใบไม้ เป็นต้น
- ๕) เน้นการทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อชุมชน และสามารถปลูกจิตสำนึกการรักธรรมชาติให้กับตนเอง ชุมชน และเด็กรุ่นใหม่
- ๖) เป็นแปลงเรียนรู้ให้กับเกษตรกรในชุมชน ผู้ที่สนใจ นักเรียน นักศึกษา ในการศึกษาดูงานแปลงต้นแบบ เกษตรอินทรีย์

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

๑) การดัดใช้สารเคมีทางการเกษตร เช่น ยาฆ่าแมลงและปุ๋ยเคมี ช่วยลดการปนเปื้อนของสารเคมีในดิน น้ำ และอากาศ ซึ่งส่งผลดีต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค รวมถึงสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ในระบบนิเวศ

๒) เกษตรอินทรีย์ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และการจัดการดินที่เหมาะสม เช่น การปลูกพืชหมุนเวียนและการคลุมดิน ซึ่งช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์และอุ้มน้ำได้ดี ลดการชะล้างหน้าดินและลดการพังทลายของดิน

๓) การทำเกษตรอินทรีย์ส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายชนิด การจัดการพื้นที่ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ต่างๆ และการหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีที่ส่งผลกระทบต่อแมลงและสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ในระบบนิเวศ

๔) การทำเกษตรอินทรีย์สามารถช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ เช่น การเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ซึ่งช่วยดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์

๕) การทำเกษตรอินทรีย์ส่งเสริมการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การปลูกพืชที่ทนแล้ง และการจัดการน้ำในพื้นที่เกษตร ซึ่งช่วยลดการใช้น้ำและการสูญเสีย

๖) การทำเกษตรอินทรีย์ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ เช่น การใช้ปุ๋ยหมักจากเศษพืชและมูลสัตว์ การใช้สมุนไพรในการป้องกันศัตรูพืช ซึ่งช่วยลดการพึ่งพาสารเคมีและปัจจัยการผลิตจากภายนอก

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

๑) การใช้ปุ๋ยอินทรีย์และวิธีการจัดการดินแบบต่างๆ ช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์และอุ้มน้ำได้ดีขึ้น

๒) เกษตรอินทรีย์หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีสังเคราะห์ เช่น ปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง ซึ่งเป็นสาเหตุของมลพิษทางน้ำและอากาศ

๓) การทำเกษตรอินทรีย์ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งช่วยให้ระบบนิเวศมีความสมดุลและสามารถควบคุมศัตรูพืชตามธรรมชาติได้

๔) การทำเกษตรอินทรีย์ส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายชนิด และหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีที่ทำลายสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ในระบบนิเวศ

๕) การทำเกษตรอินทรีย์ช่วยลดการชะล้างพังทลายของดิน และเพิ่มความสามารถในการกักเก็บน้ำของดิน ทำให้ลดการใช้น้ำในการเกษตร

๖) เกษตรอินทรีย์ลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมีและสารเคมีอื่นๆ ซึ่งต้องใช้พลังงานในการผลิต ทำให้ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

การสำรวจข้อมูลการเกษตรของระดับหมู่บ้าน ปี ๒๕๖๗															
ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี															
ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ทั้งหมดของหมู่บ้าน (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร								รวมพื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	พื้นที่นาเกลือ (ไร่)	พื้นที่ป่าสงวน (ไร่)	ที่อยู่อาศัย (ไร่)	พื้นที่รับน้ำชลประทาน (ไร่)	พื้นที่อื่นๆ (ไร่)
		ทำนา (ไร่)	ทำไร่ (ไร่)	ไม่ผลไม่ยืนต้น (ไร่)	ปลูกผัก (ไร่)	ไม่ปลูกไม่ประดับ (ไร่)	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ (ไร่)	บ่อเลี้ยงสัตว์ (ไร่)	ปลูกป่าโดยเอกชน (ไร่)						
ท่าตันโพธิ์	๒,๒๖๕	๒๗๕	๓๐	๑,๓๘๐	๒๔๔	๔	๑๕	๓	๐	๒,๐๓๑	๐	๕๖	๑๗๘	๒,๒๖๕	๐
วังขุนด่าน	๒,๐๐๐	๗๓๑	๗๐	๘๑๒	๑๔๕	๕	๒๐	๑๐	๐	๑,๗๙๖	๐	๖	๙๒	๒,๐๐๐	๐
ท่าคอย	๒,๕๑๓	๒๐๗	๖๐	๑,๕๐๕	๓๐๐	๑๐	๑๘	๓	๐	๒,๑๑๓	๐	๘๕	๒๒๒	๒,๕๑๓	๐
หนองปลวก	๑,๗๑๐	๓๑๖	๙๐	๑,๐๑๐	๒๒๕	๕	๘	๐	๐	๑,๖๕๔	๐	๑๐	๘๗	๑,๗๑๐	๐
หนองขานาง	๒,๓๒๐	๕๒๙	๓๐๐	๑,๒๙๐	๘๕	๔๐	๕	๕	๐	๒,๒๐๔	๐	๔	๑๒๑	๒,๓๒๐	๐
ท่าซึก	๒,๑๖๐	๗๒	๕๕	๑,๗๓๓	๑๓๕	๑๕	๓๐	๐	๐	๒,๐๕๒	๐	๒๐	๑๑๐	๒,๑๖๐	๐
สระพระ	๑,๑๐๐	๔๙๘	๒๙๕	๑๕๕	๑๘๐	๒	๔	๒	๐	๑,๑๓๖	๐	๖	๓๖	๑,๑๐๐	๐
ฝั่งคลอง	๒,๓๘๐	๑,๔๘๒	๑๕	๒๕๐	๓๐	๒	๘	๒	๐	๑,๗๘๙	๐	๒๕	๗๘	๒,๓๘๐	๐
หนองปลวก	๑,๔๑๐	๕๗	๑๒๐	๘๙๐	๑๗๐	๔	๕	๐	๐	๑,๔๙๖	๐	๘	๑๒๓	๑,๔๑๐	๐
หนองประดู่	๒,๑๕๐	๒๑๗	๑๓๐	๘๙๐	๓๓๐	๒	๑๕	๕	๓๐	๑,๖๑๙	๐	๒๔๐	๑๐๓	๒,๑๕๐	๐
วังพลับ	๗๖๗	๓๘	๗๐	๔๑๕	๘๕	๑	๐	๐	๒๐	๖๒๙	๐	๕๙	๖๒	๐	๐
รวม	๒๐,๖๗๕	๔,๔๒๒	๑,๒๓๕	๑๐,๒๓๒	๑,๙๓๙	๙๐	๑๒๘	๓๐	๕๐	๑๘,๒๐๖	๐	๕๙๙	๑,๒๑๒	๑๙,๙๐๘	๐

การสำรวจข้อมูลการเกษตรของระดับหมู่บ้าน ปี ๒๕๖๗													
ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี													
ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้าน (ครัวเรือน)	ครัวเรือนเกษตรกร								รวมครัวเรือนเกษตรกร (ครัวเรือน)	ประชากรภาคเกษตร (คน)	ประชากรทั้งหมด (คน)	ครัวเรือนทำนาเกลือ (ครัวเรือน)
		ทำนา (ครัวเรือน)	ทำไร่ (ครัวเรือน)	ปลูกไม้ผลไม่ยืนต้น (ครัวเรือน)	ปลูกผัก (ครัวเรือน)	ปลูกไม้ประดับ (ครัวเรือน)	ปลูกทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ (ครัวเรือน)	ประมง (ครัวเรือน)	ปลูกป่าโดยเอกชน (ครัวเรือน)				
ท่าตันโพธิ์	๔๐๖	๓๗	๒๓	๑๕๖	๖๐	๒	๑๐	๑	๐	๑๘๒	๙๓๒	๑,๒๒๕	๐
วังขุนด่าน	๔๖๒	๖๘	๒๘	๑๓๑	๔๖	๑๑	๑๒	๒	๐	๑๗๐	๖๗๐	๑,๒๓๙	๐
ท่าคอย	๗๔๙	๓๓	๒๗	๒๔๘	๕๔	๗	๙	๑	๐	๒๕๙	๑,๖๔๐	๑,๙๐๒	๐
หนองปลวก	๕๒๐	๒๑	๓๔	๑๖๘	๓๓	๖	๕	๐	๐	๑๗๖	๘๗๒	๑,๒๙๒	๐
หนองขานาง	๓๖๑	๖๑	๕๓	๒๒๑	๒๕	๑๙	๓	๒	๐	๒๓๔	๙๐๔	๑,๑๑๕	๐
ท่าซึก	๖๔๐	๖	๒๓	๑๕๔	๑๘	๘	๑๐	๐	๐	๑๖๓	๘๕๐	๑,๔๔๕	๐
สระพระ	๒๑๕	๓๐	๓๘	๔๖	๓๑	๔	๒	๑	๐	๗๘	๓๔๓	๓๘๓	๐
ฝั่งคลอง	๖๓๙	๑๓๕	๖	๕๖	๑๒	๔	๔	๑	๐	๘๓	๔๕๕	๑,๔๐๗	๐
หนองปลวก	๔๓๑	๗	๓๕	๑๙๐	๓๒	๗	๓	๐	๐	๒๑๕	๑,๐๕๘	๑,๓๗๙	๐
หนองประดู่	๑๗๒	๒๙	๒๓	๓๒	๔๐	๓	๕	๑	๔	๖๑	๒๒๗	๔๕๖	๐
วังพลับ	๓๐๓	๓	๑๒	๑๔	๑๐	๒	๐	๐	๑	๔๑	๑๕๔	๖๗๓	๐
รวม	๔,๘๙๘	๔๓๐	๓๐๒	๑,๔๑๖	๓๖๑	๗๓	๖๓	๙	๕	๑,๖๖๒	๘,๑๐๕	๑๒,๕๑๖	๐

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้
๑) เป็นแหล่งศึกษาดูงานให้กับเกษตรกรในอำเภอและต่างอำเภอ ด้านการเกษตรอินทรีย์

จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ ๓
ตามโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
ณ แปลงเกษตรอินทรีย์ ของนายเสรี โค้วโล่ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

การฝึกอบรมเกษตรกร จัดเวทีการมีส่วนร่วม หลักสูตรการสร้างกระบวนการเรียนรู้
แบบมีส่วนร่วม ปี ๒๕๖๘ ณ แปลงเกษตรอินทรีย์ ของนายเสรี โค้วโล่ หมู่ที่ ๓
ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

๒) เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ

วิทยากรบรรยายโมเดลการเลี้ยงไก่อารมณ์ดี ให้ลูกค้าพักนี้ ธ.ก.ส.ชะอำ
เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ถนนเพชรเกษม ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

วิทยากรบรรยายการทำเกษตรอินทรีย์ ตามระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม
(Participatory Guarantee Systems : PGS) เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
ณ สำนักงานนิคมสหกรณ์ท่ายาง อำเภوتاยาง จังหวัดเพชรบุรี

จัดอบรมโครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
(เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๘
ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอท่ามาย อำเภอท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

- ๑) เป็นที่ปรึกษาด้านการทำเกษตรอินทรีย์ ตามระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems หรือ PGS) ให้กับเกษตรกรที่สนใจทั้งในและนอกพื้นที่
- ๒) การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช
- ๓) ประสานหน่วยงานจัดหาตลาดเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรมีตลาดในการจำหน่ายผลผลิตโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- ๑) การทำเกษตรอินทรีย์ ตามระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems หรือ PGS) ให้กับเกษตรกรที่สนใจทั้งในและนอกพื้นที่
- ๒) การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

- ๑) การจัดอบรม ศึกษาดูงานการทำเกษตรอินทรีย์ ตามระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems หรือ PGS) การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช การทำน้ำหมัก/ปุ๋ยหมัก และการผสมดินใช้เอง ให้กับเกษตรกรที่สนใจทั้งในและนอกพื้นที่ ผ่าน ศพก. อำเภอท่ามาย โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นวิทยากร

- ๒) เกษตรกรนำองค์ความรู้ด้านการทำเกษตรอินทรีย์ การผลิตสารชีวภัณฑ์ การทำน้ำหมัก/ปุ๋ยหมัก และการผสมดินใช้เองไปปฏิบัติ ทำให้ลดต้นทุนการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

๑) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรอำเภอ ท่ายาง สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี ปศุสัตว์อำเภอท่ายาง ประมงอำเภอท่ายาง สถาบันการศึกษา ฯลฯ ในการอบรม ถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรอินทรีย์ ตามระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems หรือ PGS) ให้กับเกษตรกรที่สนใจทั้งในและนอกพื้นที่

๒) ส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิตเพื่อจัดทำฐานข้อมูลที่ต้องการและมีแผนการผลิตที่ชัดเจน แก้ไข ปัญหาเรื่องราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยยึดหลักตลาดนำการผลิต

๓) จัดตลาดเกษตรกรสัญจร อำเภอท่ายาง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตร อำเภอท่ายาง สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเพชรบุรี สำนักงาน ธ.ก.ส.จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นจุดจำหน่ายสินค้าของ เกษตรกร

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.อำเภอท่ายาง และเครือข่าย ศพก. ของอำเภอต่าง ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด โดยมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาการเกษตร ในชุมชน ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาเกษตรกร ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ และติดตามประเมินผล การดำเนินงานของ ศพก.

๒) เป็นเกษตรกรต้นแบบในการถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรอินทรีย์ ตามระบบการรับรองเกษตร อินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems หรือ PGS)

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

๑) พัฒนาภาคเกษตรให้ก้าวหน้า เน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร

๒) ส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรมีการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ เน้นการทำเกษตรที่ไม่ใช้ สารเคมีสังเคราะห์ ทำให้ได้ผลผลิตที่ปลอดภัย ไร้สารพิษตกค้าง และยังช่วยฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน สร้าง ความสมดุลให้กับระบบนิเวศ และสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้กับเกษตรกร รวมทั้งมีผลดีต่อสุขภาพของผู้ผลิตและ ผู้บริโภค สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ อีกด้วย

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- ประธานสมาพันธ์เกษตรกรมอญยั้งยืน จังหวัดเพชรบุรี
- ประธานวิสาหกิจชุมชนสุดยอดเกษตรอินทรีย์ ตำบลท่าค้อย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
- ประธานกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่สุดยอดเกษตรอินทรีย์ (ผสมผสาน) ด้านปศุสัตว์
- ประธานตลาดเกษตรกรเพชรบุรี
- ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอท่ายาง

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ เรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- การจัดทำคำของบประมาณจากหน่วยงานราชการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่ม เช่น ตลาดเกษตรกร การอบรมการทำเกษตรอินทรีย์ การผลิตสารชีวภัณฑ์ ฯลฯ
- เป็นแกนนำในการจัดตั้งตลาดเกษตรกรสัญจร อำเภอท่ายาง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอท่ายาง สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเพชรบุรี สำนักงาน ธ.ก.ส.จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นจุดจำหน่ายสินค้าของเกษตรกร

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

แรงบันดาลใจในการทำเกษตรอินทรีย์ “ต้องการให้ผู้ผลิตปลอดภัย ผู้บริโภคปลอดภัย”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

- ๑.๑ นางสาวธัญลักษณ์ นิมนต์ เกษตรอำเภอท่ายาง
- ๑.๒ นางอรุณี แก้วถาวร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
- ๑.๓ นายประชา ปิ่นทอง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

กระบวนการถอดบทเรียน ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอนหลัก:

๑. ขั้นเตรียมการถอดบทเรียน: วางแผนการถอดบทเรียน โดยกำหนดหัวข้อที่จะถอดบทเรียน กลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าร่วม วิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ รวมถึงประเด็นคำถามที่ชัดเจน

๒. ขั้นดำเนินการถอดบทเรียน: ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ สร้างบรรยากาศให้ผู้เข้าร่วมรู้สึกผ่อนคลาย และเป็นกันเอง ชี้แจงเป้าหมายของการถอดบทเรียน และเปิดประเด็นคำถาม ผู้เข้าร่วมจะเล่าประสบการณ์ ฟัง ชักถาม และผู้จัดบันทึกจะจดรายละเอียด สังเกตบรรยากาศ บันทึกเสียง และวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค และการประเมินผล

๓. ขั้นการเขียนรายงานถอดบทเรียน: ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียน นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุป และเขียนเป็นรายงาน

๔. ขั้นติดตามการนำบทเรียนไปใช้ประโยชน์: ติดตามการนำบทเรียนที่ได้มาไปปรับใช้ในการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น และสามารถตรวจสอบได้ว่าการนำบทเรียนไปใช้ประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใด

เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการถอดบทเรียน:

๑. การเล่าเรื่อง (Storytelling): การให้เกษตรกรต้นแบบเล่าเรื่องราวการทำงานของตนเอง เพื่อให้ผู้อื่นได้เรียนรู้และเข้าใจ

๒. การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire): การใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลและข้อคิดเห็นจากเกษตรกรต้นแบบ

ถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ ศพก.อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ครั้งที่ ๑
ณ แปลงเกษตรอินทรีย์ ของนายเสรี โค้วไล่ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน
- ไม่มี -

***หมายเหตุ ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

สินค้าหลัก : พืชผัก

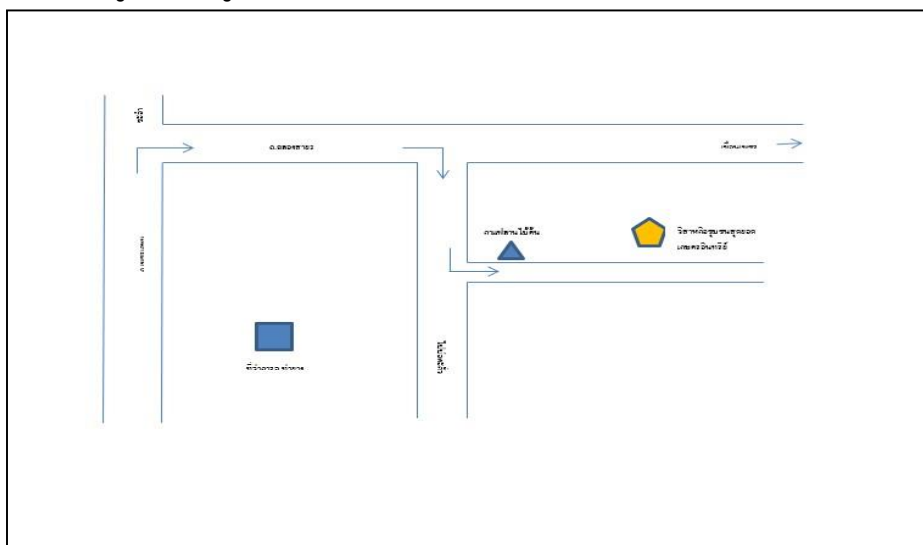
พื้นที่เป้าหมาย : ๘,๙๘๘ ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : ๒,๓๗๔ ราย

สถานที่ตั้ง ศพก. : บ้านเลขที่ ๕๑๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

พิกัด : Latitude ๙๙.๘๕๑๕๕ Longitude ๑๒.๙๕๓๕๘๘ x ๕๙๓๒๑๕ y ๑๔๓๒๑๐๓ zone ๔๗

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายเสรี โค้วไล่ อายุ ๕๓ ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๕๑๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๙๕๒๖๑๕๔๖๙

สถานการณ์ของพื้นที่ : อำเภอท่ายางมีการปลูกพืชหลากหลายชนิด มีทั้งไม้ผล ไม้ยืนต้น รวมถึงพืชผักต่างๆ สินค้าพืชผัก ซึ่งเกษตรกรให้ความสนใจที่จะดูแลสุขภาพเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะมีการผลิตพืชผักปลอดภัย และมีการบริหารจัดการพื้นที่ โดยการใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิต พร้อมการทำปุ๋ยสูตร (ไก่ไข่ อารมณ์ดี) ไปพร้อมกับทำการเกษตร เพื่อเป็นการเกื้อกูลกันและเกิดการยั่งยืนในการประกอบอาชีพเกษตรต่อไป

แนวทางการพัฒนา ๑. การบริหารจัดการพื้นที่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและการใช้น้ำอย่างมีคุณค่า โดยใช้ระบบโรงเรือนและระบบน้ำอัจฉริยะ โดยประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๒. การลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

๓. การจัดทำบัญชีครัวเรือน บัญชีฟาร์ม

๔. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าโดยใช้ระบบโรงเรือนและระบบน้ำอัจฉริยะ

๕. การทำปุ๋ยสูตร (ไก่ไข่อารมณ์ดี)

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ระบบน้ำและโรงเรือนอัจฉริยะ

การนำไปใช้ประโยชน์ : การบริหารจัดการพื้นที่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและการใช้น้ำอย่างมีคุณค่า โดยใช้ระบบโรงเรือนและระบบน้ำอัจฉริยะ

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑. การประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
 ๒. การลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ
 ๓. การจัดทำบัญชีครัวเรือน บัญชีฟาร์ม
 ๔. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าโดยใช้ระบบโรงเรือนและระบบน้ำอัจฉริยะ
 ๕. การทำปุ๋ยคูล (ไก่ไข่อารมณ์ดี)

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ : การผลิตน้ำหมักชีวภาพและการปรุงดินและปุ๋ยหมัก

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ : ระบบน้ำและโรงเรือนอัจฉริยะ

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ : การจัดการพื้นที่โดยวิธีการเกษตรผสมผสานและเกษตรทฤษฎีใหม่

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ : การทำปุ๋ยคูล (ไก่ไข่อารมณ์ดี)

แปลงเรียนรู้ : โรงเรือนอัจฉริยะ

โรงเรือนอัจฉริยะ เป็นการบริหารจัดการน้ำอย่างมีคุณค่า

เครือข่าย ของ ศพก. หลัก : จำนวน ๒๓ ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายประชา ปิ่นทอง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๖๑๖๑๖๙๓

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย อำเภอท่ายาง

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลักของศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์
๑	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลหนองจอก	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๒	หนองจอก	นางอรรวรรณ สกุลคูหาสวรรค์	๐๘๕-๒๙๕๕๐๐๖
๒	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลวังไคร้	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๓	วังไคร้	นายมีย์ จันทร์กระจ่าง	๐๘๘-๔๕๔๓๕๖๑
๓	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลท่าคอย	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๒	ท่าคอย	นายรังสรรค์ เดชวัน	
๔	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลท่าแลง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๓	ท่าแลง	นายรงค์ บัวข้า	
๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลหนองจอก	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๒	หนองจอก	นายมานพ เกิดแสง	
๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบ้านในดง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๖	บ้านในดง	นายอำพร ทองสุข	๐๘๘-๓๕๖๒๑๘๙
๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลวังไคร้	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๓	วังไคร้	นายโต สรรพคง	
๘	วิสาหกิจชุมชนกรีนไทมอนด์	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๖	ท่าคอย	นางสาวสอิ่ง น้อยคำ	๐๙๐-๔๓๕๕๘๙๒
๙	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรศรีชุมแสง	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผลด้านการเกษตร	๑๓	ท่าไม้รวก	นางสาวปัทมา สดวิรวงศ์	
๑๐	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยตำบลวังไคร้	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๓	วังไคร้	นางสาวบุญชู มีทรัพย์	๐๘๑-๙๐๓๖๑๖๘
๑๑	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านท่าซึก	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน	๖	ท่าคอย	นายประวิทย์ ไม้ตรีจิตร	๐๘๙-๙๘๒๐๖๖๒
๑๒	ศูนย์เรียนรู้การสหกรณ์ สหกรณ์นิคมท่ายาง จำกัด	ศูนย์เรียนรู้ด้านสหกรณ์	๗	ท่ายาง	นายช่วย วรรณา	๐๓๒-๕๖๑๐๒๗
๑๓	ศูนย์เรียนรู้การสหกรณ์ สหกรณ์การเกษตรท่ายาง จำกัด	ศูนย์เรียนรู้ด้านสหกรณ์	๕	ท่ายาง	นายหยัน เยื่อใย	๐๓๒-๕๖๑๑๕๓
๑๔	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ตำบลท่าไม้รวก	ศูนย์เรียนรู้ด้านมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร	๗	ท่าไม้รวก	นายสายัณต์ สิทธิโชคธรรม	๐๘๑-๙๘๑๘๔๐๕
๑๕	ศูนย์เรียนรู้การผลิตกล้วยน้ำว้าคุณภาพ	ศูนย์เรียนรู้ด้านมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร	๓	กลัดหลวง	นายสรศักดิ์ มีโหมด	๐๘๑-๙๐๗๑๘๐๙
๑๖	วิสาหกิจชุมชนผักพื้นบ้านในดง	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๔	บ้านในดง	นายชัยรัตน์ สีนาค	๐๘๔-๘๘๔๖๕๙๗
๑๗	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านไร่หลวง	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๗	ท่าไม้รวก	นายวิวิชัย กริธาธร	
๑๘	ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๕	ท่าคอย	นายธนวัต โสหะทา	๐๙๔-๘๘๗๙๖๕๑
๑๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานบ้านในดง	อื่นๆ	๒	บ้านในดง	นายไพฑูรย์ วินิจ	๐๙๘-๙๕๐๓๖๗๑
๒๐	ศูนย์เรียนรู้ไร่สวนผสม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่	๒	หนองจอก	นางอรรวรรณ สกุลคูหาสวรรค์	๐๘๕-๒๙๕๕๐๐๖
๒๑	วิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๘	กลัดหลวง	นางสาววิมล ผึ้งทะเล	๐๖๒-๗๒๗๐๕๘๙
๒๒	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเจ้านายเบเกอรี่	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผลด้านการเกษตร	๑๐	มาบปลาเค้า	นายสมชาย วิชาเขต	๐๘๔-๖๓๔๘๘๐๖

แผน ราย ศพก.

จุดเด่น ๑. ระบบน้ำและโรงเรือนอัจฉริยะ ๒. การลดต้นทุนการผลิต

[illegible]

[illegible]